

Утвърждавам!

Директор: **К.Върбанова**

ПЛАН-ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание Протокол №1/16.09.2019

Основни положения

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне програма на ДГ“Пламъче“ за превенция на ранното напускане на образователната система:

- Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст 2017г
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 -2020
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015 –2020
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността 2014 –2020
- Национална програма „Развитие на системата на предучилищното образование“ 2017г
- Национална стратегия за учене през целия живот 2014 –2020
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010 –2020
- Закон за предучилищно и училищно образование
- Наредба за приобщаващото образование
- План –програма на обществен съвет при ДГ“Пламъче“2017г

ЦЕЛ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА:

Предоставяне на равни възможности на деца от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в живот в ДГ „Пламъче” заедно с останалите деца.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА :

1. Пълноценна социализация на деца от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от учебния процес и от целодневния процес в ДГ „Пламъче” .
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

ПРИНЦИПИ НА ПРЕВЕНЦИЯТА ЗА РАННО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО:

-всеобхватност на дейностите–осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес

-публичност и прозрачност на цялостната политика-чрез интернет страницата на ДГ и партньорството с медиите, документиране на проблемните и рискови ситуации и добрите практики;

-обратна връзка с институции, родители, учители;

-приемственост–чрез съхраняване на традициите и недопускане да се забрави доброто старо, равнопоставеност на всички приоритети в развитието на образователната институция.

-идентифициране на рисковите фактори –доклад анализи на педагогическите специалисти

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на ДГ чрез:

-анализ на причините, водещи до отпадане от ДГ и напускане на образователната система;

- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на ДГ с оглед ограничаване на последиците от тях и;

-планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на ДГ чрез:

2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите.

2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество

2.3. Кариерно ориентиране и консултиране.

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на ДГ

- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я;
- завръщане на преждеременно напусналите ДГ към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: целодневна, почасова, полудневна, самостоятелна;
- Кариерното ориентиране и консултиране съдействат за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилват мотивацията за оставане в ДГ и придобиване на образователна степен в училищното образование.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА:

Причините за преждевременното напускане на ДГ могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Социално-икономически причини
2. Образователни причини;
3. Етнокултурни причини;
4. Институционални причини;
5. Причини, свързани със здравния статус

Социално-икономически причини:

- Лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- Ниските доходи
- невъзможност за покриване на разходите (учебни помагала, дрехи, храна);
- Използване на детето, не посещаващо училище като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);

Образователните причини:

- затрудненията при усвояване на учебния материал;
- слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава училище;
- наличие на конфликтни отношения със децата и учители и др.;

Етнокултурни причини:

- страх на родителите поради опасност от открадване;
- по-ниска ценност на образованието;

Психологически причини:

- Чувство за неуспех;
- Отчуждение и неувереност в себе си;
- Самовъзприемане: „нямах късмет“, „не ми провървя“, усещане за ограничен контрол върху събитията;

Институционални причини:

-недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво ДГ за справяне с преждевременното напускане на училище;

-недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

Причини, свързани със здравния статус.

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в образователните институции, в това число и ДГ. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

-Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст 2017г

-Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както и изоставени от семейства,заминали в чужбина;

-Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“;

- Оказване на социална помощ чрез дарения;

- Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване на целодневната форма на организация в ДГ; търсене на непрекъснати срещи с тези родители и мотивиране и приобщаване към социогрупата

-Становища на Обществения съвет за ефективно сътрудничество между ДГ и семейството , с цел превенция отпадане на децата в ранна възраст от образователната система

- Изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има за такива деца /съобразно различните причини от отпадане/;

- квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията;

- Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на приобщаващото образование;

- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността;

- Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
- Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение;
- Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности;
- индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (наставничество)
- Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна и интерактивна среда;
- Включване в дейности извън ДОС за превенция на деца с риск от отпадане;
- Гражданско образование и работа с родителската общност „Университет за родители“;
- Спазване на Координационния механизъм за деца в риск;
- Включване на социалните партньори като равноправни участници в такъв координационен механизъм;
- Формиране на екип за разработване на дейностите по превенция от отпадане на децата в ранна възраст .

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

- 1.Създаване на база-данни за семействата на децата в риск.
Срок:15.09.2019г
Отг:М.Иванова
- 2.Индивидуална работа с родители, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на ДГ.
Срок:15.09.2019г - 31.05.2020г
Отг:Педагогическите екипи
3. Включване на педагогически специалисти в механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст .
Срок: 15.09.2019г - 31.05.2020г
Отг:М.Иванова,В.Атанасова
4. Подкрепа на деца-таланти от уязвими групи за продължаване на образованието в училищното образование, чрез включване в клубна дейност
Срок: 15.09.2019г - 31.05.2020г
Отг:Педагогическите екипи
- 5.Участие на Обществения съвет със становище, относно превенцията за ранното напускане на децата от образователната система
Срок: 15.09.2019г - 31.05.2020г
Отг:Председател Обществен съвет и екип

5. Планиране на целесъобразни за детската градина дейности в годишния план, за максимален обхват на децата, подлежащи на задължително образование.

Срок: 15.09.2019г - 31.05.2020г

Отг:Екип приобщаващо об-ние

6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

Срок: 15.09.2019г - 31.05.2020г

Отг:Педагогическите екипи

7. Консултации с родителите на децата, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на образованието.

Срок: 15.09.2019г - 31.05.2020г

Отг:Педагогическите екипи

8. Участие на децата в конкурси,относно развитието на културната идентичност и за въвеждане на интеркултурно образование .

Срок: 15.09.2019г - 31.05.2020г

Отг:Педагогическите екипи

Очаквани резултати:

1. Повишаване качеството на предучилищното образование и осигуряване на равен старт преди постъпване в училище.
2. Насърчаване активното участие на родителите, с цел превенция ранното напускане на децата в предучилищно образование.
3. Мотивация за привличане и интегриране на децата, застрашени от ранно напускане на образованието.
4. Повишаване квалификацията на учителите, необходима за подобряване качеството на учебния процес за постигане на по – високи резултати в образованието на децата.